Дневникъ

(стенографски)

на

XVII-то обикновено Народно събрание

Четвърта редовна сесия.

41 засѣдание, сѫбота, 2 февруарий 1918 година.

(Открито отъ прѣдседателя д-ръ Д. К. Вачовъ въ 4 ч. 15 м. слѣдъ пладне)

Прѣдседателтъ: (Звъни) Отъ списъка на г. г. народнитѣ прѣдставители се вижда, че отъ 244 народни прѣдставители присѫтствуватъ 194, а отсѫтствуватъ 50. Значи има достатъчно число, за да може засѣданието да се счита законно.

(Отсѫтствуватъ г. г. народнитѣ прѣдставители: Мехмедъ Джелалъ Абединъ, Георги п. Анастасовъ, Никола Атанасовъ, Салимъ Ахмедовъ, Иванъ Багаровъ, Цанко Бакаловъ, Димитъръ Благоевъ, Григоръ Василевъ, Костадинъ Василевъ, Илия Вълчевъ, Милушъ х. Вълчевъ, Дѣлчо Георгиевъ, Петъръ Даскаловъ, Юрданъ Дечевъ, Станчо Доневъ, Димитъръ Драгиевъ, Бешко Дуновъ, Иванъ Желевъ, Михаилъ Зелковъ, Сотиръ Календеровъ, Маринъ Ковачевъ, Иванъ Костовъ, Иванъ М. Костовъ, Стоянъ Костурковъ, Захарий Кръстевъ, Стефанъ Лилковъ, Григоръ Маджунковъ, Хафузъ Сали Мехмедовъ, Хафузъ Садѫ Мехмедовъ, Георги Миневъ, Никола Мушановъ, д-ръ Юрданъ Нейовъ, Адамъ Нейчевъ, Никола Ненчовъ, Василъ Николовъ, Тома Пенковъ, Иванъ Г. Поповъ, Христо Радойковъ, Пою Табаковъ, Дечо Теневъ, Теодоръ Теодоровъ, Димитъръ Тошковъ, Исмаилъ Хакѫ бей, Хашимъ бей, д-ръ Андрей Ходжовъ, Хюсни Хюсеиновъ, Коста Ципорановъ, Крумъ Чапрашиковъ, х. Махмудъ С. бей Шукриевъ и Илия Януловъ)

Дълженъ съмъ да съобщя на народното прѣдставителство, че днесъ сутриньта въ 11¼ ч. се прѣдстави една добруджанска делегация на бюрото на Народното събрание. Бюрото я прие въ присѫтствието на мнозина народни прѣдставители, които се намѣрваха случайно въ Народното събрание. Добруджанската делегация изяви горещото свое желание, щото народното прѣдставителство да подкрѣпи въжделенията на добруджанци — Добруджа, тъй както е била българска въ старо врѣме и по-послѣ, да си остане българска и занапрѣдъ. (Ржкоплѣскане отъ всички страни съ изключение на крайната лѣвица) Бюрото отъ своя страна изказа изявления, каквито мисли, че народното прѣдставителство единодушно сподѣля, че Добруджа, както е била българска, ще бѫде българска и ще остане завинаги българска. (Ржкоплѣскане отъ всички страни съ изключение на крайната лѣвица)

А. Коновъ: Ако ни я дадатъ съюзницитѣ. Не сѫ ни я дали още, а ние пролѣхме кръвьта.

Прѣдседателтъ: Тя подаде и единъ мемоаръ за народнитѣ прѣдставители, нѣкои отъ които си вземаха отъ него, а други не знамъ дали сѫ взели — ако нѣкои не сѫ го взели, да го поискатъ отъ канцеларията — мемоаръ за правата на Добруджа да бѫде българска.

Сега пристѫпяме по-нататъкъ къмъ заявленията, подадени за отпускъ.

Най-напрѣдъ ще докладвамъ тия заявления, които се отнасятъ за днитѣ 28 до 30 януарий, за минало врѣме. — Моля, г-да, тишина, за да ме чувате.

Първото заявление е на гюмюрджинския народенъ прѣдставитель г. х. Юсуфъ Ибрахимовъ въ което казва, че по важни домашни причини не можалъ да присѫтствува отъ 28 до 30 януарий и моли да му се считатъ тѣзи дни като прѣкарани въ отпускъ. Които сѫ съгласни съ искането му, да си вдигнатъ ржката. Малцинство.

Отъ дѣсницата: Болшинство.

Прѣдседателтъ: Щомъ има възражения, ще положа на ново гласуване. Които сѫ съгласни съ искането му, да си вдигнатъ ржката. Малцинство.

Отъ дѣсницата: Болшинство.

Отъ лѣвицата: Меншество.

Прѣдседателтъ: Моля, г-да, трети пѫть ще гласувамъ, понеже нѣкои казватъ болшинство, други меншество. Г. х. Юсуфъ Ибрахимовъ иска да му се считатъ днитѣ отъ 28 до 30 януарий като прѣкарани въ отпускъ. Които сѫ съгласни съ искането му, да си вдигнатъ ржката. Мнозинство.

Русенскиятъ народенъ прѣдставитель г. Константинъ Панайодовъ съ заявление иска да му се считатъ сѫщитѣ дни като прѣкарани въ отпускъ. Които сѫ съгласни съ искането му, да си вдигнатъ ржката. Мнозинство.

Струмишкиятъ народенъ прѣдставитель г. Константинъ Николовъ, понеже се поболѣлъ отъ простуда, моли да му се считатъ днитѣ отъ 28 януарий до 1 февруарий като прѣкарани въ отпускъ. Които сѫ съгласни съ искането му, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Старозагорскиятъ народенъ прѣдставитель г. Дечо Теневъ, по домашни причини, моли да му се разрѣши 1-дневенъ отпускъ, за 2 того. Които сѫ съгласни съ искането му, да си вдигнатъ ржката. Мнозинство.

Варненскиятъ народенъ прѣдставитель г. Стоянъ Божковъ иска, по сѫщитѣ причини, да му се считатъ днитѣ 28 и 30 януарий като прѣкарани въ отпускъ. Които сѫ съгласни съ искането му, да си вдигнатъ ржката. Мнозинство.

Гюмюрджинскиятъ народенъ прѣдставитель г. Щерю Атанасовъ, съ заявление, съобщава, че не можалъ да присѫтствува, по важни домашни причини, отъ 28 януарий до 4 февруарий и моли да му се считатъ тия дни като прѣкарани въ отпускъ. Които сѫ съгласни съ искането му, да си вдигнатъ ржката. Мнозинство.

Старозагорскиятъ народенъ прѣдставитель г. Тодоръ Димчевъ иска 5-дневенъ отпускъ, начиная отъ 4 того. Които сѫ съгласни съ искането му, да си вдигнатъ рѫката. (Мнозинство) Прието.

Русенскиятъ народенъ прѣдставитель г. Никола Калчевъ иска да му се счита деньтъ 30 януарий като прѣкаранъ въ отпускъ.

А. Коновъ Вчера се гласува и пропадна.

Прѣдседателтъ: Това е за 30 януарий, а вчера му е било заявлението за 28 и 29. Които сѫ съгласни съ искането му, да си вдигнатъ рѫката. Мнозинство.

Шуменскиятъ народенъ прѣдставитель г. Никола Атанасовъ, по домашни неотложими причини, иска да му се разрѣши 5-дневенъ отпускъ, начиная отъ днесъ. Които сѫ съгласни съ искането му, да си вдигнатъ рѫката. Мнозинство.

Постѫпило е, г-да, едно питане отъ народнитѣ прѣдставители отъ земледѣлската парламентарна група: Стоянъ Омарчевски, Недѣлко Атанасовъ, Станю Златевъ, Иванъ Желевъ и Ангелъ Кундалевъ къмъ замѣстника на министъръ-прѣдседателя и министритѣ на земледѣлието и на войната, което питане настояватъ да го съобщя на Народното събрание, и ако г. г. министритѣ можели, веднага да отговорѣли. (Чете)

„Отъ името на земледѣлската парламентарна група, въ качеството ни на народни прѣдставители, възъ основа на чл. 107 отъ конституцията и правилника за вѫтрѣшния редъ на Народното събрание, ние питаме и молимъ бързо и безотлагателно да ни се отговори.

„1. Кои сѫ били мотивитѣ за издаване наредба № 39 отъ 13. I. т. г., за производство на сирене, кашкавалъ и масло — публикувана въ брой 16 отъ 23. I. 1918 г. на „Държавенъ вестникъ"? Нима миналогодишниятъ опитъ за добиването на произведенията отъ млѣкото и всички пакостни за населението и държавата послѣдици не послужиха като опитъ, за да се разбере колко по-врѣдна и пакостна се явява публикуваната сега наредба?

„Не смѣта ли правителството, че съ цѣлата тази наредба въ страната се създава едно явно недоволство, една буря, която може да има важни послѣдствия?

„Защо се оставя непроизводителното население, което нѣма овци, безъ всѣкакво млѣко и защо съ тия милитаризирани мандри ще се разкарва пакъ селянинътъ въ най-работното врѣме по мандри?

„Не смѣта ли правителството да отмѣни тази наредба и остави на стопанина нарядъ за сирене и възбрана надъ ягнетата?

„2. Не смѣта ли правителството веднага да отмѣни наредбата за изземването на малкитѣ свинчета сега отъ Главната реквизиционна комисия, възъ основа наредбитѣ на дирекцията?

„3. Защо, слѣдъ като въ цѣлата страна сѫ минали изземателнитѣ команди и сѫ прибрали всички храни излишни и сѫ оставали само нужното за изхранване на населението, и не сѫ оставили нищо за ония, които нѣматъ никакви храни и сѫ нуждающи се, пакъ се даватъ наряди за храни въ тия мѣста?

„Има ли тукъ изобщо нѣкакъвъ разумъ, слѣдъ като всичко излишно е извзето, пакъ да се слагатъ наряди за храни?"

Прѣписъ отъ настоящето питане ще се изпрати на надлежнитѣ г. г. министри; единиятъ отъ тѣхъ отсѫтствува.

Пристѫпваме къмъ дневния редъ — докладъ на прошетарната комисия.

Кой докладчикъ ще докладва пръвъ?

Докладчикъ Й. Веселиновъ: Ще докладвамъ, г. г. народни представители, заявлението № 103, на Стоянъ Пеневъ, отъ с. Бѫзовецъ, Бѣленска околия.

Той съобщава, че въ 1913 г. порѫчителствувалъ за сина си, който продължавалъ да бѫде прѣглежданъ отъ наборната комисия, но по-послѣ заминалъ на печалба въ Ромъния и Австро-Унгария и нѣмалъ възможность да се яви наврѣме, за да бѫде прѣгледанъ отъ наборната комисия. Вслѣдствие на това, гаранцията, която той е далъ за неотклонение на сина му, на сума 1.000 л., е била конфискувана, окржжниятъ управитель вземалъ изпълнителенъ листъ и, въ края на краищата, искатъ отъ него 1.442.92 л. Обаче слѣдующата година синъ му се явява прѣдъ наборната комисия, която го прѣглежда, одобрява го за войникъ, той постѫпва въ 19 шуменски полкъ и днесъ изпълнява службата.

По тая молба на просителя е взето мнѣнието на Финансовото министерство, което казва: (Чете) „Понеже синътъ на просителя слѣдъ това се е явилъ прѣдъ наборната комисия и сега е въ редоветѣ на войската на бойното поле и прѣдъ видъ на това, че той е бѣденъ, изказвамъ мнѣние да му се опрости исканата сума".

Въ този смисълъ е вземала рѣшение и прошетарната комисия: опрощава се на Стоянъ Пеневъ, изъ с. Бѫзовецъ, сумата 1.442·92 л., произходяща отъ гаранция, дадена за сина му Пеню Стояновъ за неотклонението му отъ военна служба.

Моля Народното събрание да одобри това рѣшение на прошетарната комисия.

Прѣдседателтъ: Които сѫ съгласни съ мнѣнието на комисията: да се опрости на Стоянъ Пеневъ, изъ с. Бѫзовецъ, сумата 1.442·92 л., произходяща отъ порѫчителство, дадено за сина му Пеню Стояновъ, да си вдигнатъ рѫката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ Й. Веселиновъ: Заявление, пореденъ № 1, отъ Маринъ К. Ганчевъ. — И то е отъ сѫщия характеръ — и той е станалъ гарантъ на сина си прѣзъ сѫщата година, синъ му не се явилъ наврѣме прѣдъ наборната комисия, а се явилъ прѣзъ 1914 г. и постѫпилъ на служба, обаче наборната комисия конфискува гаранцията му въ размѣръ отъ 500 л., издаденъ е изпълнителенъ листъ въ полза на държавата, който не е изпълненъ. Просительтъ се е обърналъ къмъ Народното събрание и иска тази сума да му бѫде опростена. Така щото, по сѫщитѣ съображения, прошетарната комисия рѣши: да се освободи отъ конфискация сумата 500 л., която той е порѫчителствувалъ за сина си Стойно за неотклонението му отъ военната повинность.

Моля Народното събрание да одобри това рѣшение.

Прѣдседателтъ: Които сѫ съгласни съ мнѣнието на комисията: да се опрости на Маринъ К. Ганчевъ сумата 500 л., произходяща отъ гаранция, дадена за сина му Стойно, да си вдигнатъ рѫката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ Й. Веселиновъ: Заявление, пореденъ № 2, отъ жителитѣ на с. Куванлъкъ, Провадийска околия.

Въ това заявление тѣ излагатъ, че нѣмало удобно мѣсто за постройка на училище и затова дѣцата имъ ходѣли въ училище, което се помѣщавало въ много нехигиенична частна кѫща. И понеже държавата притежавала едно мѣсто отъ около 10 декара въ землището на сѫщото село, въ бившитѣ турски гробища, което не се използува за нищо, искатъ туй мѣсто да имъ бѫде отстѫпено даже съ пари, като го употрѣбятъ за постройка на училище и за училищенъ дворъ.

Заявлението е било изпратено за разслѣдване отъ надлежнитѣ власти и най-сетнѣ върнато въ прошетарната комисия съ мнѣние отъ Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти да се продаде въпросното мѣсто на общината.

Прошетарната комисия, възъ основание на събранитѣ свѣдѣния и мнѣнието на Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти, рѣши: да се продаде на общината на с. Куванлъкъ, Провадийска околия, държавното мѣсто, бивши турски гробища, находяще се въ района на сѫщата община, отъ около 10 декара, за училище и училищенъ дворъ по цѣна 60 л. декаръта.

Прѣдседателтъ: Има думата г. Тодоръ Ноевъ.

Т. Ноевъ: Г. г. народни прѣдставители! Жителитѣ отъ с. Куванлъкъ, Провадийска околия, сѫ подали едно заявление до Народното събрание да имъ се отпусне съ пари, по 60 л. декаръта, 10 декара държавно мѣсто, защото, споредъ закона за безстопанственитѣ имоти, дѣто има изселени мюсюлмани и сѫ оставили джамии, тѣ оставатъ държавна собственость, дѣто има гробища, и тѣ оставатъ държавна собственость. Споредъ този законъ, досега, до днешенъ день, мюсюлманскитѣ гробища въ с. Куванлъкъ сѫ се смѣтали държавна собственость; сега селото иска да ги купи. Не ще бѫде прѣстѫпление, ще бѫде много по-добрѣ, ако Народното събрание гласува да се отпуснатъ на това село даромъ 10 декара отъ мюсюлманскитѣ гробища, които днесъ не сѫ гробища и сѫ останали държавна собственость. Всѣки единъ отъ васъ знае, че всѣкога гробищата биватъ близо до селото и никога външни хора не могатъ да дойдатъ да купятъ гробищата и да ги употрѣбятъ за нѣкаква цѣль; тѣ се правятъ всѣкога въ мѣстностьта на самото село. Затуй въ днешния день не ще бѫде прѣстѫпление, ако Народното събрание, за такава една благотворителна цѣль, за построяване училище и за училищенъ дворъ, отпусне даромъ на селото туй мѣсто да си построи едно училище, за да се просвѣщаватъ.

С. Куванлъкъ е едно отъ новозаселенитѣ села, което досега е било мюсюлманско, но по нѣкои причини мюсюлманското население се е изселило, оставатъ само българи, които въ днешенъ день нѣматъ нито черква, нито училище. Това село е до самата Камчия, която често имъ прави пакость, завлича имотитѣ. Ще бѫде благодѣяние, ако Народното събрание гласува да имъ се отпусне туй мѣсто даромъ, безъ да имъ се искатъ по 60 л. на декаръ. Такава дребна сума, 600 л., за сегашнитѣ врѣмена нѣма никакво значение за държавната хазна.

Азъ правя прѣдложение и моля Народното събрание да се съгласи да имъ се отстѫпи мѣстото даромъ.

Докладчикъ Й. Веселиновъ: Трѣбва да забѣлѣжа, г. Ноевъ, че и самитѣ жители не искатъ да имъ се отстѫпи мѣстото даромъ, а искатъ да го заплатятъ.

Т. Ноевъ: То е мое мнѣние, г. докладчикъ, и азъ правя прѣдложение.

Прѣдседателтъ: Поставямъ на гласуване прѣди всичко прѣдложението на комисията. Които сѫ на мнѣние да се отпусне на селото Куванлъкъ, Провадийска околия, 10 декара държавно мѣсто въ сѫщото село, за построяване на училище, по цѣна 60 л. декаръ, да си вдигнатъ рѫката. (Мнозинство) Прието.

Т. Ноевъ: Моето прѣдложение защо не гласувате? Азъ прѣдлагамъ да се даде даромъ.

Прѣдседателтъ: Не го поставихъ на гласуване, понеже се прие прѣдложението на комисията.

Докладчикъ С. Календеровъ: Прошение пореденъ № 6. — Постѫпила е молба отъ Стойменъ Цвѣтковъ и Елена Ст. Цвѣткова, отъ София, въ която излагатъ, че синъ имъ, Асѣнъ Цвѣтковъ, адвокатъ въ София, билъ делегатъ отъ страна на единъ отъ столичнитѣ вѣстници въ комисията за разслѣдване пакоститѣ, направени отъ ромънитѣ въ Добруджа, и прѣзъ врѣме на анкетата се простудилъ, заболѣлъ отъ коременъ тифъ и умрѣлъ. Има приложени документи: заповѣдь отъ дѣйствующата армия, съ която е назначена тази комисия, удостовѣрение отъ Дирекцията на печата, че той е билъ членъ отъ тази комисия, медицински актъ, съ който е констатирана болестьта и смъртьта му, послѣдвала отъ тази болесть. Понеже той не подлежи на пенсиониране нито по закона за инвалиднитѣ пенсии, нито по общия законъ за комисиитѣ, молятъ за една пожизнена народна пенсия.

Комисията намѣри, че това искане е уважително, и рѣши: да се даде 70 л. мѣсечно пожизнена пенсия на неговитѣ родители.

А. Ляпчевъ: Взето ли е мнѣнието на министра на финанситѣ?

Министъръ Д. Тончевъ: Би трѣбвало да се повърне прошението, за да се вземе мнѣнието на Финансово министерство, защото нѣма свѣдѣния за неговото материално положение.

Докладчикъ С. Календеровъ: Има удостовѣрение отъ Софийската градска община, че притежаватъ едно мѣсто, което е оцѣнено на 1.750 л.; бащата е служащъ. Това е състоянието имъ.

Министъръ Д. Тончевъ: Каква заплата получава бащата?

Докладчикъ С. Календеровъ: Не пише.

Министъръ Д. Тончевъ: Азъ ще моля г. г. народнитѣ прѣдставители, безъ да се прѣдрѣшава въпросътъ въ отрицателенъ смисълъ, да се изпрати това прошение въ Финансовото министерство за мнѣние.

Докладчикъ С. Календеровъ: Мисля че при тѣзи данни би могло сега, г. министре, да се произнесемъ.

Министъръ Д. Тончевъ: Такъвъ е редътъ.

Докладчикъ С. Календеровъ: Този е редътъ, но има и другъ редъ за такива дребни работи.

Министъръ Д. Тончевъ: Азъ правя прѣдложение да се отложи.

Докладчикъ С. Календеровъ: Съгласенъ съмъ и азъ.

Прѣдседателтъ: Тогава, прошението се отлага за другъ пѫть, прѣди което да се изпрати въ Финансовото министерство за мнѣние.

Докладчикъ П. Лисевъ: Прошение № 3. — Г. г. народни прѣдставители! Постѫпила е молба отъ Яна Иванова Добрева, жителка на Стара-Загора, съ която иска да ѝ се опрости сумата 118·54 л., произходящи отъ данъкъ занятие, който е годишно 15 л., и други данъци — 12 л., кръгло — 27 л. на годината. Въ заявлението си тя казва, че въ балканската война мѫжъ ѝ билъ войникъ, заедно съ сина ѝ, слѣдъ това при втората мобилизация въ 1915 г. постѫпилъ пакъ войникъ, но билъ освободенъ по болесть на 15 ноември и на 27 декември с. г. починалъ. Не може да получи инвалидна пенсия затова, защото наврѣмето не е било установено, че той е заболѣлъ при изпълнение на служебнитѣ си обязаности. Тя е останала въ крайно бѣдно положение.

Това заявление е изпратено на Финансовото министерство, послѣдното го е изпратило на финансовия началникъ и той е констатиралъ, че дѣйствително просителката е съвършено бѣдна — има една къща, оцѣнена на 1.000 л., една нива отъ 1 декаръ и 6 ара, оцѣнена за 47 л., или всичко — 1.047 л. Министерството е дало съгласието си да се опрости сумата.

Прѣдседателтъ: Има думата г. Андрей Ляпчевъ.

А. Ляпчевъ: Тъй, както г. докладчикътъ ни описва положението на просителката, по реда на закона, сумата се опростява и нѣма защо Народното събрание да се занимава съ този въпросъ. Законътъ за събиране на данъцитѣ прѣдвижда какъвъ размѣръ имоти не могатъ да се продадатъ и т. н., и тъй, както Вие ни описахте — нива 1 декаръ, къща за 1.000 л., и пр. — нѣма какво да се търси отъ нея и нѣма защо да ни занимавате съ тѣзи 118 л.

Докладчикъ П. Лисевъ: Тъй е, но понеже прошението е дошло тукъ, да се разрѣши.

Министъръ Д. Тончевъ: Може да добие имоти.

А. Ляпчевъ: Цѣлиятъ въпросъ, г. докладчикъ, е погрѣшно сложенъ прѣдъ Народното събрание. Ние не можемъ да опрощаваме данъкъ на тогозъ-оногозъ, освѣнъ при нѣкои особени случаи, кѫдѣто се убѣдимъ, че трѣбва да се опрости. Тукъ какво се убѣждаваме? Че дори по наредбата за събирането на данъцитѣ бѣдностьта на тая просителка не позволява да ѝ се вематъ тия данъци. Оставете, тогава, Финансовото министерство да постѫпи по реда.

Докладчикъ П. Лисевъ: Финансовото министерство, съ писмо № 3533 отъ 17 априлий 1917 г., е дало съгласието си

А. Ляпчевъ: Погрѣшно го е дало.

Прѣдседателтъ: Ще се гласува. Които сѫ съгласни съ мнѣнието на комисията: да се опрости на Яна Иванова Добрева, отъ гр. Стара-Загора, данъкътъ къмъ държавата въ размѣръ на 118.54 л., дължимъ отъ покойния ѝ съпругъ за 1912 до 1916 г. включително, да си вдигнатъ рѫката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ П. Лисевъ: Молба, пореденъ № 107, отъ Ганчо Драгановъ, отъ с. Сюнъ-бей, Варненска околия. — Просителтъ излага, че по углавно дѣло № 918/1910 г. по описа на Варненския окръженъ сѫдъ, е била опрѣдѣлена за неотклонение на обвиняемия Костадинъ Митевъ една гаранция отъ 3.000 л. и просителтъ е станалъ поржчитель. Слѣдъ това сѫдътъ призовава обвиняемия да се яви, но той не могълъ да се яви, защото билъ отишълъ на тринедѣлно обучение; това се вижда отъ писмото на щаба на 31 п. варненски полкъ, № 447 отъ 1 мартъ 1911 г. Сѫдатъ държи опрѣдѣление и кани просителя Ганчо Драгановъ да прѣдстави обвиняемия, обаче той не могълъ да го прѣдстави. Второ опрѣдѣление държи сѫдътъ и конфискува гаранцията му, като постановява да се издаде изпълнителенъ листъ на името на окръжния управитель и да продадатъ имотитѣ на Драганова. Слѣдъ това, когато се насрочва дѣлото втори пѫть, обвиняемиятъ се явява и бива оправданъ; това се вижда отъ удостовѣрението на Варненския окръженъ сѫдъ подъ № 1308 отъ 26 мартъ 1917 г. Слѣдъ това Ганчо Драгановъ се обръща къмъ Народното събрание и моли да му се опрости тази сума, защото обвиняемиятъ се е явилъ и е билъ оправданъ отъ сѫда.

Комисията възприе тази молба и рѣши да му се опрости сумата.

Азъ ви моля, г. г. народни прѣдставители, ако сте съгласни, да одобрите това наше рѣшение.

Прѣдседателтъ: Полагамъ на гласуване мнѣнието на комисията. Които сж съгласни да се опрости на Ганчо Драгановъ, отъ с. Сюнъ-бей, Варненска околия, сумата 3.000 л., произходящи отъ поржчителство, дадено за Костадинъ Митевъ за неотклонението му отъ сждебното дирене, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ П. Лисевъ: Прошение № 105.

Министъръ Д. Тончевъ: (Възразява нѣщо)

Докладчикъ П. Лисевъ: Понеже по това прошение не е вземено мнѣнието на министра на финанситѣ, азъ го оттеглямъ за другъ пжть.

Прѣдседателтъ: Отлага се прошението, докато се вземе мнѣнието на министра на финанситѣ.

Докладчикъ К. Лулчевъ: Имамъ да докладвамъ прѣдъ Народното събрание едно заявление. . .

А. Ляпчевъ: Отъ трибуната докладвайте.

Докладчикъ К. Лулчевъ: Нѣма нужда.

А. Ляпчевъ: Такъвъ е редътъ въ Народното събрание.

Докладчикъ К. Лулчевъ: (Отива на трибуната) Имамъ да докладвамъ на Народното събрание едно заявление — № 4 по списъка — за даване пенсия на съпругата на единъ починалъ, убитъ свещеникъ отъ с. Загоричене, но понеже по това заявление сжщо така не е взето мнѣнието на Финансовото министерство, оттеглямъ го, докато се вземе мнѣнието на Финансовото министерство. Ще остане да се докладва въ идущото засѣдание.

Прѣдседателтъ: Заявлението на презвитера Султана п. Недѣлкова се отлага, докато се вземе мнѣнието на Министерството на финанситѣ.

Докладчикъ С. Момчевъ: Ще ви докладвамъ заявление № 108 по списъка. Съ това заявление г-жа Бонка Дечева, отъ Стара-Загора, моли да й се отпусне една народна пенсия, защото тази стара майка е имала двама синове, и двамата убити: единиятъ като революционеръ въ Македония, а другиятъ като санитаренъ майоръ прѣзъ настоящата война въ 1916 г. Първиятъ й синъ Николай Дечевъ е билъ ученикъ въ Самоковъ, напуща училището и като ученикъ въ 1899 г. се е оставилъ въ услугитѣ на покойния Гоце Дѣлчевъ; работилъ е дълго врѣме като войвода въ Велешката революционна околия, а въ 1903 г. той е вземалъ участие съ своята чета въ революцията и тогава при с. Луково въ мѣстностьта „Обли връхъ", Кратовско, той е падналъ убитъ отъ куршума на редовенъ турски аскеръ. Другиятъ нейнъ синъ, д-ръ Атанасъ Дечевъ, по-сетнѣ санитаренъ майоръ, който е служилъ въ 44 полкъ, пада убитъ на 28 октомврий 1916 г. на огнената линия, когато е прѣвързвалъ ранени войници. И тъй, тази г-жа Бонка Дечева, безъ своитѣ синове, които изгубва, като ги дава за благото на българската държава, остава безъ всѣкакви срѣдства за поддържка. Тя е на 75 години жена, която вече се прощава съ живота; моли Народното събрание да й отпусне една пенсия, каквато то намѣри за добрѣ. Тя прѣдставлява единъ документъ, едно удостовѣрение отъ Старозагорската градска община, отъ което удостовѣрение се вижда, че не притежава никакви имоти, отъ които да има нѣкакви доходи. Отъ това се вижда ясно, че Дечева е стара 75-годишна бѣдна жена. Сжщо така тя притежава другъ единъ документъ, едно удостовѣрение, издадено отъ задграничното прѣдставителство на Вжтрѣшната македоно-одринска революционна организация, съ което се удостовѣрява, че дѣйствително синътъ й Николай Дечевъ е убитъ като революционеръ за македонската свобода.

Прошетарната комисия се занима съ този въпросъ и взе рѣшение да не се оставя г-жа Дечева на стари години да прѣкара своитѣ старини въ голѣма мизерия и се съгласи да й се отпусне една пенсия отъ 60 л. мѣсечно. Рѣшението на прошетарната комисия е съобщено на финансовия министръръ и Финансово министерство отговаря, че поради тежкото финансово положение, не може напълно да си даде съгласието за отпущане на тази пенсия, но при все това, казва, оставяме въпроса да го разрѣши по свое усмотрѣние Народното събрание. Ето защо, г. г. народни прѣдставители, отъ името на прошетарната комисия моля да приемете и разрѣшите тази народна пенсия отъ 60 л. мѣсечно на тази стара жена, за да прѣкара останалитѣ си години, които не ще бждатъ много — ще живѣе още двѣ-три години — по-добрѣ; нека да бждемъ щедри въ този случай и да дадемъ тази народна пенсия, за да може и тя да прѣживѣе, както казахъ, останалитѣ дни съ задоволство. Нейнитѣ отхранени синове, на които тя е хранила надежда, сж отишли за благото на държавата и послѣдната трѣбва да признае тази нейна жертва, която тя е дала за България.

Х. Бояджиевъ: Синоветѣ женени ли сж?

Прѣдседателтъ: Има думата г. Андрей Ляпчевъ.

А. Ляпчевъ: Нѣмамъ нищо противъ пенсията на просителката, но за мене едно е неясно. Тя, която има убитъ синъ, санитаренъ майоръ, защо да не получава инвалидна пенсия, която, сигуренъ съмъ, ще бжде не по-малка отъ 60 л., като народна пенсия? Едно отъ двѣтѣ: или тя има право и тогава нѣма защо да даваме национална пенсия, или обяснете, че този санитаренъ майоръ нѣма право да получава инвалидна пенсия, по една или друга причина, макаръ и убитъ въ войната, т. е. не създава право на такава пенсия за майка си.

Х. Бояджиевъ: (Къмъ докладчика) Жененъ ли е?

И. Веселиновъ: Жененъ е, има двѣ дѣца.

Докладчикъ С. Момчевъ: Г. г. народни прѣдставители! Правъ е г. Ляпчевъ, дѣто повдига този въпросъ и вѣрно е, че ако тъй бѣше въпросътъ, ние не можемъ да се съгласимъ, а така сжщо и прошетарната комисия не можеше да се съгласи да се отпусне народна пенсия; но въпросътъ стои другояче. Въ мене е вината, дѣто пропуснахъ да обясня. Наистина, тя трѣбва да поиска инвалидна пенсия, защото вториятъ нейнъ синъ д-ръ Атанасъ Дечевъ има право на такава пенсия, но този нейнъ синъ е жененъ и има двѣ дѣца и непрѣмѣнно ще получава такава пенсия, отъ която ще се възползува неговата жена съ двѣтѣ си дѣца и пенсията ще бжде толкова, колкото да може да се издържа това сѣмейство. Ето защо прошетарната комисия не можеше да прѣнебрѣгне нейната молба и се съгласи да й даде пенсия. Инвалидната пенсия вѣроятно ще бжде голѣма и майката ще живѣе при това сѣмейство, но все ще трѣбва да има свои срѣдства, за да не бжде въ тежесть на сѣмейството на сина си.

Прѣдседателтъ: Има думата г. Недѣлко Атанасовъ.

Недѣлко Атанасовъ: Г. г. народни прѣдставители! Азъ се присъединявамъ къмъ мнѣнието на комисията по слѣднитѣ съображения. Въ закона за инвалиднитѣ пенсии има една аномалия по отношение отпущане на пенсиитѣ за майкитѣ, които сж изгубили синъ, когато този синъ е жененъ и, както обясни докладчикътъ за този случай, има и дѣца. Законътъ е изриченъ, инвалидна пенсия не се дава на майкитѣ. Има случаи въ селата — за градоветѣ не знамъ — кждѣто майкитѣ сж били изхвърляни отъ снахитѣ на улицата, защото кжщата е на сина; снахата получава пенсия, а майката нѣма никакви приходи, защото синътъ нѣмалъ никакви имоти, и майката остава немила, недрага на улицата. Такива случаи има и съ бащи. Друга една аномалия въ закона: когато майката или бащата останатъ безъ синъ, понеже имали имотъ 10 или 15 декара и въ общинския списъкъ за бѣднитѣ не сж вписани, то общината не издава удостовѣрение на искателя, че го счита за бѣденъ и този човѣкъ съ десетина декара земя мре отъ гладъ, макаръ че е далъ на бойното поле своя синъ за отечеството. Тъй щото, като имаме прѣдъ видъ тѣзи празноти въ самия законъ и справедливата молба на майката, която е изгубила двамата си синове, азъ моля Народното събрание да уважи мнѣнието на комисията да й се даде народна пенсия.

Прѣдседателтъ: Полагамъ на гласуване рѣшението на прошетарната комисия. Които сж съгласни съ мнѣнието на комисията да се отпусне на г-жа Бонка Дечева, отъ гр. Стара-Загора, живуща въ София, народна пенсия 60 л. мѣсечно, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Другъ докладчикъ има ли?

Обаждатъ се: Г. Костурковъ, но го нѣма.

Прѣдседателтъ: Дневниятъ редъ за днесъ е изчерпанъ. За засѣданието въ понедѣлникъ дневния редъ опрѣдѣлихме сноши.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 4 ч. 55 м. слѣдъ обѣдъ)

Прѣдседатель: **Д-ръ Д. К. ВАЧОВЪ**

За началникъ на Стенографското бюро: **ТР. ДИМИТРОВЪ**